

KANUN

**TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR
KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 640 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN****Kanun No. 7435****Kabul Tarihi: 26/1/2023**

MADDE 1- 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 87 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “, ücret tarifeleri” ibaresi “ve ücretinin ödenmesine ilişkin esaslar” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bakanlık temsilcilerine, (1200) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere Ticaret Bakanlığınca belirlenen tutarda ücret net olarak ödenir.”

MADDE 2- 1163 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kooperatif ve üst kuruluşları yönetim kurulu üyeleri, kooperatifin; ticaret sicili kayıtlarını, finansal tablolarını, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporlarını, genel kurul toplantı evrakını, ortaklarının kimlik, iletişim, pay ve ödemelerine ilişkin bilgilerini KOOPBİS’in kurulmasını müteakip bir yıl içinde KOOPBİS’e aktarmakla yükümlüdür.”

“Bu süre Ticaret Bakanlığınca altı aya kadar uzatılabilir.”

MADDE 3- 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Serbest bölgelerde, kullanıcıların ihtiyacı olan doğal gaz altyapısını kurmak ve işletmek, kamu kuruluşları ve özel kuruluşlardan doğal gazı satın alarak bölge içinde dağıtım ve satışını yapmak, işleticinin yetki ve sorumluluğundadır. İşleticinin izni olmaksızın doğal gaz ihtiyacı başka bir yerden karşılanamaz ve bu amaçla münferiden tesis kurulamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bölge içi doğal gaz dağıtım ve satışı nedeniyle kullanıcılardan tahsil edilecek bedele ilişkin üst limit Ticaret Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir.

İşleticinin talebi ve bölgede faaliyet gösteren doğal gaz dağıtım şirketinin kabulü halinde, doğal gaz dağıtım şirketleri serbest bölgeler içinde şebeke yatırımı yaparak veya yapılmış şebekeyi mülkiyeti ile birlikte devralarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirlenen koşullar çerçevesinde serbest bölge içinde doğal gaz dağıtım faaliyeti gerçekleştirebilir. Doğal gazla ilişkin faaliyetlerin işletici tarafından yürütüldüğü serbest bölgelerde, doğal gaz iletim ve dağıtım lisansı sahibi şirketlerin herhangi bir hak, yetki veya sorumluluğu bulunmaz.”

MADDE 4- 3218 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı işleticilerce yapılmış olan serbest bölgelerde, işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış faaliyetleri, 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasına uygun olarak devam eder. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı doğal gaz dağıtım şirketlerince yapılmış olan serbest bölgelerde, işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış yetkisi doğal gaz dağıtım şirketlerine devredilmiş sayılır.”

MADDE 5- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “içinde bulunulan” ibaresi “Vergi mükellefiyetinin terkin edildiği tespit edilen veya içinde bulunulan” şeklinde, fıkrada yer alan “tespit edilemeyenler ile” ibaresi “tespit edilemeyen ya da” şeklinde, üçüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“İkinci fıkrada anılan oda yönetim kurulu kararını takip eden yılbaşından itibaren iki yıl içinde, ilgilinin üyesi bulunduğu odaya müracaatla adres ve durumunu bildirmemesi ve vergi mükellefiyetinin bulunmaması halinde, oda yönetim kurulunun teklifi ve meclis kararıyla oda kaydı silinir ve durum ticaret sicili müdürlüğüne bildirilir.”

MADDE 6- 5174 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “içinde bulunulan” ibaresi “Vergi mükellefiyetinin terkin edildiği tespit edilen veya içinde bulunulan” şeklinde, “tespit edilemeyen ve” ibaresi “tespit edilemeyen ya da” şeklinde değiştirilmiş ve beşinci fıkrasının birinci cümlesine “durumunu bildirmemesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve vergi mükellefiyetinin bulunmaması” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 5174 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasına (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“1) Toplam tutarı brüt asgari ücretin yüzde ellisini geçmeyen ve zamanaşımı süresinin dolmasına bir yıldan az kalan aidat borçları ve ferilerine yönelik oda ve borsa meclislerince terkin kararı verilebilecek üst sınırı belirlemek.”

MADDE 8- 5174 sayılı Kanunun geçici 13 üncü maddesinde yer alan “onbeş” ibaresi “yirmibeş” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 5300 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 13 üncü maddede yapılan değişiklik, 16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca lisans süresi bir yıl uzatılanlar için lisans süresinin bitiminden itibaren uygulanır.”

MADDE 11- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “dörtte birinin” ibaresi “beşte ikisinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “on iki” ibaresi “on sekiz” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tedarik zincirinde haksız ticari uygulamalar

MADDE 6- (1) Haksız ticari uygulamalarda bulunulamaz. Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerde taraflardan birinin diğer tarafın ticari faaliyetlerini önemli ölçüde bozan, makul karar verme yeteneğini azaltan veya normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasına sebep olan faaliyetleri haksız ticari uygulamadır.

(2) Aşağıda belirtilen faaliyetler her durumda haksız ticari uygulama kabul edilir:

a) Kalite standartlarının sağlanması amacıyla sözleşmede yer verilen koşullar hariç olmak üzere, herhangi bir gerçek veya tüzel kişiden mal veya hizmet teminine zorlamak.

b) Kampanya maliyetini, kampanyalı satış yapmak istemeyen tarafa yansıtmak.

c) Tarım ve gıda ürünlerinin tedarikinde ticari ilişkinin koşullarını, yazılı veya elektronik ortamda yapılan sözleşmeyle belirlememek.

ç) Karşı tarafın aleyhine tek taraflı değişiklik yapma yetkisi veren veya açık ve anlaşılır olmayan hükümlere sözleşmede yer vermek.

d) Ürün talebini doğrudan etkileyen herhangi bir hizmet vermediği halde mağaza açılışı ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli ve başka adlar altında bedel almak veya verdiği hizmetin türünü ve hizmet bedelinin tutar ya da oranını sözleşmede belirtmediği halde prim ve bedel almak.

e) Karşı tarafın kusurundan kaynaklanan durumlar hariç olmak üzere, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine yönelik siparişleri, ürünün teslim tarihinden önceki otuz gün içinde iptal etmek.

f) Karşı tarafın kusurundan kaynaklanan durumlar hariç olmak üzere, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin tesliminden veya mülkiyetinin devrinden sonra bozulma ya da zayı olma gibi maliyetleri yansıtmak.

(3) İkinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde belirtilen kusuru ispat yükü siparişi iptal eden veya maliyeti karşı tarafa yansıtana aittir.

(4) Bakanlık, birinci fıkra kapsamında yer alan haksız ticari uygulamaları, otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerini ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları yönetmelikle belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 14- 6585 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerden kaynaklanan ödemelerin, sözleşmede öngörülen süre içinde yapılması esastır.”

“(2) Üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine ilişkin ödemelerin süresi; alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli olması durumunda otuz, diğer durumlarda kırk beş günü geçemez.

(3) İkinci fıkrada belirtilen ürünlerin dışında kalan tarım ve gıda ürünlerine ilişkin ödemelerin süresi, alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli olması durumunda altmış günü geçemez.

(4) Bu maddede belirtilen süreler, teslim veya mülkiyetin devri tarihlerinden hangisi önce ise o tarih esas alınarak hesaplanır. Ödemenin süresi içinde yapıldığına ilişkin ispat yükü borçluya aittir.”

MADDE 15- 6585 sayılı Kanunun 11 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Ortak kullanım alanlarına ilişkin elektrik, su, doğal gaz, yenileme niteliğinde olmayan bakım, onarım, güvenlik ve temizlik giderleri gibi alışveriş merkezinin aynına ilişkin olmayan giderler ile alışveriş merkezinde fiilen çalışan bordrolu yönetim personelinin göreviyle ilgili giderler ortak giderdir. Alışveriş merkezindeki perakende işletmelerden yalnızca bu giderler için katılım payı tahsil edilebilir; reklam, pazarlama ve danışmanlık gibi ortak gider niteliğini haiz olmayan giderler ile belgelendirilmeyen giderler için herhangi bir bedel tahsil edilemez.

(5) Ortak kullanım alanlarından elde edilen kiralama, reklam, pazarlama, kültürel ve sanatsal faaliyet ve diğer ortak kullanım alanı gelirleri ile ortak gider katılım payı avanslarından elde edilen her türlü gelir ortak gelirdir. Ortak gelirler, ortak giderlerin karşılanmasında kullanılır.

(6) Alışveriş merkezi maliki veya yönetimi, her yıl bir önceki yıla ilişkin ortak gelir ve gider raporu hazırlayarak alışveriş merkezindeki perakende işletmelere gönderir. Rapor, ortak gelir ve giderlerin tür ve tutarları, her bir perakende işletmeden tahsil edilmesi gereken ve tahsil edilen ortak gider katılım payları ile Bakanlığa gerekli görülen diğer bilgilere yer verilir.”

“(7) Ortak kullanım alanlarına ve bunların niteliklerine; ortak gelir ve giderlere, ortak giderlerin belgelendirilmesine, bu giderlere katılıma ve katılanların bilgilendirilmesine; ortak gelir ve gider raporunun hazırlanmasına, bu rapora esas teşkil eden gelir ve gider belgeleri ile sözleşmelerinin perakende işletmelere sunulmasına, ortak gelir ve gider uygulamalarının bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 16- 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Diğer kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bu Kanunun;” ibaresi “Bu Kanunun;” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın (a) bendinde yer alan “6 ncı maddesine aykırı hareket edenlere, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir aykırılık için haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında,” ibaresi “6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının;” şeklinde değiştirilmiş, (a) bendine aşağıdaki alt bentler eklenmiş, fıkraya (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir ve fıkranın mevcut (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir, fıkranın mevcut (ğ) bendine “aynı fıkranın (ç) bendine” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya bu Kanunun diğer maddelerine” ibaresi eklenmiş, fıkranın mevcut (ı) bendine “aykırı hareket edenlere” ve “aykırı hareket edenlere ise” ibarelerinden sonra gelmek üzere “her bir aykırılık için” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrasında yer alan “(c), (ğ) ve (h)” ibaresi “(ç), (i) ve (j)” şeklinde ve “büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili

işletme” ibaresi “büyük mağaza ve zincir mağaza” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “(g)” ibaresi “(ı)” şeklinde, “büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme” ibaresi “büyük mağaza ve zincir mağaza” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasında yer alan “(ı)” ibaresi “(k)” şeklinde değiştirilmiş, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“1) (a), (c) ve (ç) bentlerine aykırı hareket edenlere, her bir aykırılık için yirmi bin Türk lirası,

2) (b) bendine aykırı hareket edenlere, yansıtılan kampanya maliyeti tutarında, (d) bendine aykırı hareket edenlere, haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında, (e) bendine aykırı hareket edenlere, iptal edilen sipariş bedeli tutarında, (f) bendine aykırı hareket edenlere, yansıtılan maliyet tutarında,”

“b) 7 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere; süresinde ödenmeyen tutarı geçmemek üzere otuz güne kadar süre aşımında her bir gün için bu tutarın binde beşi, otuz günden sonraki süre aşımında her bir gün için süresinde ödenmeyen tutarın yüzde biri oranında,”

“f) 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere, perakende işletmelerden haksız olarak tahsil edilen tutarın iki katı; beşinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ise ortak giderlerin karşılanmasında kullanılmayan ortak gelir tutarında,

g) 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen ortak gelir ve gider raporunu usulüne uygun hazırlamayanlara veya perakende işletmelere göndermeyenlere, alışveriş merkezindeki her bir perakende işletme için yirmi bin Türk lirası,”

“(5) Bu maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (ç), (g), (ı), (i), (j) ve (k) bentlerinde belirtilen idari para cezalarının verilmesini gerektirir aykırılığın bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, her bir tekrar için bir önceki cezanın iki katı idari para cezası uygulanır. Bu hüküm nispi idari para cezaları hakkında uygulanmaz.”

“(7) Bu maddede belirtilen idari para cezalarının bir takvim yılına ilişkin toplam tutarı; işletmenin küçük ölçekli olması durumunda beş milyon Türk lirasından, orta ölçekli olması durumunda elli milyon Türk lirasından, büyük ölçekli olması durumunda iki yüz elli milyon Türk lirasından fazla olamaz. Bu tutar, her yıl, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılır.”

MADDE 17- 6585 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girmesinden önce reklam, pazarlama ve danışmanlık gibi giderler için alışveriş merkezindeki perakende işletmelerden katılım payı talep edilebilmesine imkân sağlayan ve bu maddenin yayımı tarihinden önce kurulan sözleşme hükümleri, sözleşme süresince geçerlidir. Ancak, sözleşme süresinin sona ermesinden önce veya sonra sözleşmenin yenilenmesi ya da süresinin uzatılmış sayılması hallerinde söz konusu giderler için katılım payı tahsil edilemez.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki sözleşmelerde yönetim giderinin alt kalemleri ayrıca belirtilmedikçe perakende işletmelerden yönetim gideri olarak yalnızca alışveriş merkezinde fiilen çalışan bordrolu yönetim personelinin göreviyle ilgili giderler için katılım payı tahsil edilebilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında perakende işletmelerce ödenmesi gereken katılım payları, bu işletmelerin satış alanlarının alışveriş merkezinin satış alanına oranlanmasıyla hesaplanır.”

MADDE 18- 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Ticaret Bakanlığında Avrupa Birliği Uzmanı ile İhracatı Geliştirme Uzmanı kadrolarını ihraz etmiş olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu kadrolarda görev yapanlar, yurt dışında daimi görevde veya Ticaret Bakanlığında ya da başka kamu kurum ve kuruluşunda idari görevde bulunanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde talep etmeleri halinde durumlarına uygun Ticaret Uzmanı kadrolarına atanırlar. Atama için uygun boş kadro bulunmaması halinde söz konusu kadrolar başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve Bakanlığın kadro cetvellerinin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Bu maddeye göre yapılan atamalar sonucunda boşalan Avrupa Birliği Uzmanı ve İhracatı Geliştirme Uzmanı kadroları başkaca bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş ve Ticaret Bakanlığının kadro cetvellerinin ilgili bölümlerinden çıkarılmış sayılır. Bu şekilde kadro unvanları değişenlerin önceki kadro unvanlarına ilişkin olarak mevzuatta yapılmış olan atıflar yeni kadro unvanlarına yapılmış sayılır. Bu madde kapsamında Ticaret Uzmanı kadrolarına atanmaların, Avrupa Birliği Uzman Yardımcısı, İhracatı Geliştirme Uzman Yardımcısı, Avrupa Birliği Uzmanı ve İhracatı Geliştirme Uzmanı kadrolarında geçirilen hizmet süreleri, Ticaret Uzman Yardımcısı ve Ticaret Uzmanı kadrolarında geçirilmiş sayılır. Bu madde kapsamında Ticaret Uzmanı kadrolarına atanmalar yeniden Avrupa Birliği Uzmanı ve İhracatı Geliştirme Uzmanı kadrolarına atanamazlar.”

MADDE 19- Bu Kanunun;

a) 13 üncü ve 14 üncü maddeleri ile 16 ncı maddesiyle 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde değişiklik yapan hükümleri 1/1/2024 tarihinde,

b) 16 ncı maddesiyle 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (b) bendi 1/1/2024 tarihinde uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 20- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.